

327

VYHLÁŠKA

Českého báňského úřadu

ze dne 13. dubna 1992,

kteřou se stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při výrobě a zpracování výbušnin a o odborné způsobilosti pracovníků pro tuto činnost

Český báňský úřad stanoví podle § 6 odst. 6, § 23 odst. 7, § 33 odst. 5, § 36 odst. 6 a v dohodě s ministerstvem průmyslu České republiky podle § 23 odst. 7 a § 36 odst. 7 zákona České národní rady č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona České národní rady č. 542/1991 Sb.:

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Vyhláška upravuje požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při výrobě a zpracování výbušnin,¹⁾ při této činnosti též pro výzkum, vývoj, pokusnou výrobu, zkoušení, ničení, zneškodňování, přepravu a skladování výbušnin (dále jen „práce s výbušninami“).

(2) Vyhláška se dále vztahuje na evidenci výbušnin, kvalifikaci a odbornou způsobilost pracovníků při práci s výbušninami.

§ 2

Základní pojmy

(1) Výrobou výbušnin pro účely této vyhlášky se rozumí jen taková výrobní činnost, jejímž finálním výrobkem je výbušnina nebo výbušný předmět.

(2) Zpracováním výbušnin se rozumí taková výrobní činnost, kde se při výrobě používají výbušniny, ale finální výrobek není klasifikován jako výbušnina nebo výbušný předmět.

(3) Stálý dozor je nepřetržité sledování pracovní činnosti pracovníků a stavu pracoviště, při němž pracovník určený k této činnosti se nesmí od pracovníků vzdálit.

ČÁST DRUHÁ PRACOVNÍCI, JEJICH ODBORNÁ ZPŮSOBILOST A POVINNOSTI ORGANIZACE

§ 3

Způsobilost pro práce s výbušninami

Každý, kdo řídí, organizuje, kontroluje nebo provádí práce s výbušninami, musí mít odbornou způsobilost nejméně v rozsahu stanoveném v příloze č. 1 této vyhlášky.

§ 4

Pyrotechnik

Uchazeč o pyrotechnické oprávnění musí úspěšně ukončit alespoň základní školu, být odborně a zdravotně způsobilý²⁾ a absolvovat pyrotechnický kurs v rozsahu nejméně 170 hodin v průběhu čtyř týdnů podle učebních osnov uvedených v příloze č. 1 této vyhlášky; po dobu kursu nesmí být uchazeč pověřován jinými pracovními úkoly.

§ 5

Přihláška do kursu a ke zkoušce pyrotechnika

(1) Pracovníka přihlašuje do kursu a ke zkoušce pyrotechnika organizace,³⁾ která také odpovídá za to, že pracovník splňuje podmínky stanovené zákonem⁴⁾ a touto vyhláškou.

¹⁾ § 21 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona ČNR č. 542/1991 Sb.

²⁾ Směrnice č. 49/1967 Věstníku ministerstva zdravotnictví o posuzování zdravotní způsobilosti k práci, ve znění směrnice ministerstva zdravotnictví ČSR č. 17/1970 Věstníku ministerstva zdravotnictví ČSR o změnách v posuzování zdravotní způsobilosti k práci.

³⁾ § 3a zákona ČNR č. 61/1988 Sb., ve znění zákona ČNR č. 542/1991 Sb.

⁴⁾ § 34 a 35 zákona ČNR č. 61/1988 Sb., ve znění zákona ČNR č. 542/1991 Sb.

(2) Přihláška obsahuje

- a) jméno, datum a místo narození pracovníka, místo, kde se trvale zdržuje,
- b) adresu organizace, pracovní zařazení a druh vykonávané práce,
- c) souhlas pracovníka s přihláškou do kursu a ke zkoušce.

(3) Osoba, která není v pracovním nebo obdobném poměru se přihlašuje do kursu a ke zkoušce pyrotechnika s uvedením údajů podle odstavce 2 písm. a) a současně předloží výpis z rejstříku trestů, potvrzení o zdravotní způsobilosti⁵⁾ a doklad o odborné způsobilosti získané podle § 3.

(4) Přihláška se předkládá obvodnímu báňskému úřadu příslušnému podle místa pracoviště, ostatní osoby předkládají přihlášku podle místa svého pobytu.

(5) Zkouška se provádí podle zkušebního řádu, který je uveden v příloze č. 1 této vyhlášky.

§ 6

Přezkušování pyrotechniků

(1) Jestliže pyrotechnik neprováděl po dobu delší než dva roky ničení nebo zneškodňování výbušnin v procesu jejich výroby nebo zpracování, musí být před opětovným výkonem funkce pyrotechnika přezkoušen z teoretických i praktických znalostí včetně ničení výbušnin na trhací jámě; při nesplnění této podmínky není pracovník oprávněn tyto práce provádět.

(2) Pro přihlašování a přezkušování platí stejný postup jako pro zkoušku pyrotechnika.

§ 7

Evidence průkazů pyrotechniků

(1) Evidenci průkazů pyrotechniků vede obvodní báňský úřad, který je vydal.

(2) Organizace vede evidenci průkazů pyrotechniků, kteří jsou jejími pracovníky.

(3) Pyrotechnici jsou povinni ohlásit změny údajů v průkaze pyrotechnika do jednoho měsíce ode dne, kdy ke změně došlo, orgánu, který průkaz vydal.

§ 8

Pracovníci

(1) Každý pracovník při práci s výbušninami je povinen

- a) každou nevolnost hlásit neprodleně svému nadřízenému,
- b) přesně dodržovat provozní dokumentaci a předpisy o výbušninách,
- c) ohlásit neprodleně nadřízenému každou závadu, která by mohla ohrozit bezpečnost práce a provozu.

(2) Pracovníkům při práci s výbušninami je zakázáno

- a) přinášet nebo přechovávat na pracovišti látky, předměty nebo nářadí, které nejsou předepsány v provozní dokumentaci,
- b) pracovat na zařízení, které je v poruchovém stavu,
- c) opravovat zařízení bez příslušné kvalifikace a oprávnění.

§ 9

Povinnosti organizace

(1) Organizace je povinna prokazatelně seznámit pracovníka před jeho zařazením na práce s výbušninami s předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu a s příkazy, zákazy nebo jinými pokyny pro zabezpečení bezpečnosti života a zdraví, s provozním řádem, požárním řádem, požární poplachovou směrnicí, požárním evakuačním plánem, s používáním příslušných osobních ochranných pracovních pomůcek, s provozní dokumentací včetně hygienických předpisů pro příslušné pracoviště a dalšími opatřeními směřujícími k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.⁶⁾

(2) Organizace je povinna pracovníka před jeho zařazením na práce s výbušninami seznámit s vlastnostmi látek, s nimiž pracuje, zejména z hlediska jejich toxicity a nebezpečí vzniku nežádoucího výbuchu nebo požáru.

(3) Organizace je povinna pracovníky zařazené na práce s výbušninami pravidelně školit a ověřovat jejich znalosti v termínech stanovených odpovědným zástupcem organizace.

(4) O plnění povinností uvedených v odstavci 1 až 3 musí organizace vést záznamy.

(5) Organizace je povinna zabezpečovat pro pracovníky při práci s výbušninami a při změně druhu práce preventivní zdravotnické prohlídky podle zvláštních předpisů.⁷⁾

⁵⁾ § 21 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona ČNR č. 548/1991 Sb. (úplné znění s působností pro Českou republiku č. 86/1992 Sb.).

⁶⁾ § 133 zákoníku práce.

⁷⁾ § 35a zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona ČNR č. 548/1991 Sb. (úplné znění s působností pro Českou republiku č. 86/1992 Sb.).

§ 10

Přesčasová a úkolová práce

(1) Při výrobě a zpracovávání třaskavin nebo třaskavých složí je práce přesčas zakázána.

(2) Při práci s výbušninami je úkolová práce zakázána.

(3) Práce s výbušninami v době od 22.30 hodin do 5.00 hodin je zakázána s výjimkou provozů, jejichž technologie vyžaduje nepřetržitý chod i v těchto hodinách.

ČÁST TŘETÍ**OBJEKTY PRO PRÁCE S VÝBUŠNINAMI**

§ 11

Výstavba, rekonstrukce a povolování objektů

(1) Pro výstavbu, rekonstrukci a povolování objektů pro práci s výbušninami nebo jejich částí, se vztahují zvláštní předpisy.⁸⁾

(2) Záměr na výstavbu a provoz objektů pro práci s výbušninami musí být podroben posouzení a hodnocení možných vlivů těchto objektů a jejich provozu na životní prostředí podle zvláštního předpisu.⁹⁾

§ 12

Provoz objektů a organizace práce

(1) Do prostorů objektů určených pro práci s výbušninami mají přístup jen pracovníci, jejichž přítomnost je dána jejich pracovním zařazením nebo posláním. Další osoby mohou do těchto objektů vstupovat jen se souhlasem organizace, která musí zajistit jejich nezbytné poučení a doprovod.

(2) Ve všech objektech určených pro práci s výbušninami a v jejich okolí, jejichž užívání může ovlivnit provoz objektu, musí být udržován pořádek a čistota. Každý předmět musí mít své určené místo a pracoviště musí být přehledně uspořádané.

(3) V objektech smí být jen výrobní zařízení, nástroje a pomůcky potřebné pro výkon práce, které jsou předepsané v provozní dokumentaci. Po použití musí být uloženy v čistém stavu na určeném místě.

(4) Odkládat oděvy, přechovávat potraviny, jíst a pít se smí jen na vyhrazených místech (šatny, jídelny, kanceláře apod.).

(5) Po ukončení pracovní směny nebo při přerušování výroby na dobu delší než jednu směnu musí být

objekty, výrobní zařízení, nástroje a pomůcky vyčištěny od zbytků výbušnin, uklizeny a prohlédnuty určeným pracovníkem, který výsledek prohlídky zaznamená do provozní dokumentace.

(6) Po skončení pracovního týdne nebo výrobního cyklu musí být objekty, výrobní zařízení, nástroje a pomůcky, jakož i okolí objektů, důkladně vyčištěny od zbytků výbušnin, uklizeny a prohlédnuty určeným pracovníkem, který výsledek prohlídky zaznamená do provozní dokumentace.

(7) Odpady výbušnin musí být ukládány do nádob zvlášť k tomu určených a zřetelně označených. Tyto odpady se musí evidovat, pravidelně odstraňovat a odborně zničit.

(8) Pro odpady, které se mohou hromadit v kanalizačních jímkách nebo v místech nepřístupných při čištění po ukončení pracovní činnosti, musí být v provozní dokumentaci stanoven způsob jejich zneškodňování nebo ničení včetně termínů a způsobu čištění těchto míst.

(9) Ostatní odpady, smetí a materiály znečištěné výbušninami, musí být ukládány do nádob pro takový účel vhodných a zřetelně označených, při tom musí být z nádob pravidelně odstraňovány a odborně zničeny.

(10) Na každém pracovišti musí být na viditelném místě uvedeno povolené množství výbušnin.

(11) Pro provoz skladů výbušnin, výbušninářských laboratoří, zkušeben, střelnic a ničišť musí být vypracován provozní řád.

ČÁST ČTVRTÁ**PROVOZNÍ DOKUMENTACE A OPRAVY
ZAŘÍZENÍ PRO PRÁCI
S VÝBUŠNINAMI**

§ 13

Provozní dokumentace

(1) Před započítím prací s výbušninami musí organizace vydat pro každou práci, činnost, výrobek, výrobní operaci nebo čištění podle potřeby technologický postup nebo pracovní postup nebo pracovní instrukce nebo provozní směrnice, dopravní řád, provozní řád nebo pokyny pro obsluhu a údržbu (dále jen „provozní dokumentace“).

(2) Provozní dokumentace musí určit návaznost, případně souběžnost pracovních operací, podmínky pro bezpečný výkon práce, ohrožená místa a způsob jejich označení, prostředky a přístrojovou techniku k

⁸⁾ Např. zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláška Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj č. 43/1990 Sb., o projektové přípravě staveb.

⁹⁾ § 20 odst. 1 a § 21 odst. 1 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.

zajištění bezpečnosti práce a provozu a opatření k zabezpečení pracoviště po dobu, po kterou se na něm nepracuje.

(3) Provozní dokumentace musí být v souladu s požadavky předpisů k zajištění bezpečnosti práce a provozu, s rozhodnutími o povolení stavby nebo zařízení, s technickými podmínkami výrobce nebo dodavatele zařízení nebo stavby a s návody výrobce pro obsluhu a údržbu zařízení.

(4) Pro obdobné činnosti se může používat typová provozní dokumentace upravená na místní podmínky.

(5) Pracovníci musí být před započítím práce seznámeni s provozní dokumentací v rozsahu, která se u nich týká.

(6) Organizace je povinna zajistit pravidelnou a účinnou kontrolu dodržování provozní dokumentace a její bezodkladné úpravy podle konkrétních podmínek.

(7) Bez provozní dokumentace nesmí být zahájeny žádné práce s výbušninami.

(8) Provozní dokumentace musí být uchována nejméně rok od ukončení prací. Pokud při provádění prací došlo k hromadnému, těžkému nebo smrtelnému úrazu, musí být provozní dokumentace uchována nejméně 5 let od úrazu.

(9) Provozní dokumentace musí být uložena na místě určeném organizací, přístupném pro pracovníky, kteří jsou povinni ji dodržovat.

(10) Náležitosti pro vypracování, schvalování a kontrolu provozní dokumentace jsou uvedeny v příloze č. 2 této vyhlášky.

(11) Na výzkum a vývoj výbušnin na vývojových výbušninářských pracovištích se nevztahují ustanovení odstavce 1 až 10, musí však být určen pracovník zodpovědný za tuto činnost a musí být stanoveno nejvyšší povolené množství výbušnin pro toto pracoviště.

§ 14

Opravy strojů a zařízení

(1) Opravy strojů a zařízení smějí být prováděny pouze na základě příkazu a mohou je vykonávat jen osoby s příslušnou kvalifikací a oprávněním.

(2) Běžné provozní opravy se mohou provádět jen na základě písemného příkazu k opravě vydaného organizací, která stanoví jeho obsah.

(3) Opravy mimořádné nebo většího rozsahu (střední, generální) se mohou provádět jen na základě písemného příkazu k opravě vydaného pracovníkem, kterého určí odpovědný zástupce organizace.

(4) Příkaz k opravě podle odstavce 3 musí obsahovat

- a) jméno a funkci pracovníka odpovědného za vykonání práce,

- b) bližší označení objektu a pracoviště a určení pracovní skupiny, která bude práce podle předem vypracovaného a schváleného pracovního postupu vykonávat,

- c) způsob kontroly, zabezpečení pracovníků a pracoviště po dobu provádění oprav a způsob kontroly pracoviště po skončení prací,

- d) upozornění na možný charakter a druh ohrožení,

- e) preventivně bezpečnostní a protipožární opatření,

- f) stanovení osobních ochranných pracovních pomůcek,

- g) dobu platnosti příkazu.

(5) Před započítím oprav je pracovník, který opravu povolil, povinen se přesvědčit, zda byla učiněna veškerá opatření pro zajištění bezpečnosti, zejména vyčištění strojů a zařízení od zbytku výbušnin. Výsledek prohlídky zaznamená do provozní dokumentace.

(6) Opravy strojů a zařízení mohou být zahájeny až po splnění preventivně bezpečnostních a protipožárních opatření uvedených v příkazu k opravě.

(7) Opravy lze provádět pouze za stálého dozoru pracovníka, který je obeznámen s výrobou, stroji, zařízeními, bezpečnostními předpisy jakož i s pracovním postupem a bezpečným způsobem provádění prací.

(8) Pracovník vykonávající stálý dozor kontroluje zejména používání předepsaných osobních ochranných pracovních pomůcek, nástrojů, strojů, přístrojů a dodržování předepsaných bezpečnostních a protipožárních opatření.

ČÁST PÁTÁ

POŽÁRNÍ OCHRANA A PRVNÍ POMOC

§ 15

Zacházení s ohněm a kouřením

(1) Ve všech objektech a venkovních prostorách organizace, ve kterých jsou nebo mohou být výbušniny je zakázáno používat otevřeného ohně, rozpálených předmětů a kouřit s výjimkou případů uvedených v odstavcích 3 a 4. Je rovněž zakázáno přinášet do těchto míst předměty s nimiž je možno založit oheň nebo způsobit výbuch (zapalovače, zápalky, apod.).

(2) V objektech a prostorách podle odstavce 1 musí být na vhodných a viditelných místech umístěny zřetelné nápisy nebo značky zákazů a výstrah.

(3) Kouření je dovoleno jen v místnostech nebo místech k tomu určených, zřetelně označených a vyhrazených organizací. Tyto místnosti a místa musí být bezpečně odděleny od prostorů, kde hrozí nebezpečí výbuchu nebo požáru a musí být vybaveny popelníky.

(4) Použití otevřeného ohně je dovoleno jen v nezbytně nutných případech a jen po provedení opatření vylučujících možnost výbuchu nebo požáru, a to na základě písemného povolení pracovníka určeného od-

povědným zástupcem organizace. Povolení se zpracovává v součinnosti se závodním útvarem požární ochrany.

(5) V písemném povolení podle odstavce 4 musí být určeno pracoviště, místo, druh a rozsah prací, přístroje a zařízení s nimiž se bude pracovat, doba jejich použití a bezpečnostní opatření zejména odstranění hořlavých a výbušných látek nebo jejich ochrana před vznícením nebo výbuchem, pohotovost hasicích prostředků a provádění kontrol při práci i po jejím skončení. Dále v písemném povolení musí být jmenovitě určen pracovník vykonávající stálý dozor, pracovník obsluhující určené zařízení a pracovník dozírající na pracoviště a jeho okolí v pracovních přestávkách a po skončení prací s otevřeným ohněm. Vydaná povolení musí být evidována.

(6) Před zahájením prací s otevřeným ohněm pracovník určený k vykonávání stálého dozoru zkontroluje splnění bezpečnostních opatření určených v písemném povolení a výsledek kontroly zaznamená v provozní dokumentaci.

(7) Po skončení práce s otevřeným ohněm provede pracovník vykonávající stálý dozor prohlídku pracoviště a jeho okolí, aby se přesvědčil, že nikde nehrozí nebezpečí vzniku požáru nebo výbuchu. Prohlídky pracoviště a jeho okolí po skončení práce s otevřeným ohněm provádí určený pracovník po dobu 8 hodin v intervalech stanovených organizací; výsledky prohlídek zaznamená v provozní dokumentaci.

§ 16

Požární ochrana

(1) Závodní útvar požární ochrany, zřízený podle zvláštních předpisů¹⁰⁾ v organizaci, kde se provádí práce s výbušninami musí být podle povahy a charakteru výroby a objektů vybaven technickými prostředky a příslušně vycvičen.

(2) Pro každý objekt musí být zpracována dokumentace požární ochrany, jejíž rozsah stanoví organizace.

(3) Organizace určí objekty a jejich vybavení potřebným hasicím zařízením a požární signalizací.

§ 17

První pomoc

(1) Organizace určí místa, ve kterých budou rozmístěny prostředky pro poskytnutí první pomoci při úrazech a náhlých onemocněních a zřízena místa pro poskytování první pomoci.

(2) V pracovních úsecích musí být v každé pracovní směně přítomni pracovníci vyškolení pro poskytnutí první pomoci.

(3) Pro rychlé poskytnutí první pomoci musí mít organizace stále k dispozici rychlý dopravní prostředek (sanitní vůz).

ČÁST ŠESTÁ

BALENÍ, PŘEPRAVA, EVIDENCE, NIČENÍ A ZNEŠKODŇOVÁNÍ VÝBUŠNIN

§ 18

Balení a přeprava výbušnin

(1) Každý obal na výbušninu musí být vyroben tak, aby z něho nemohly výbušniny pronikat na povrch. Materiál obalu a uzávěru musí být k výbušnině netečný.

(2) Všechny obaly musí být až do spotřebování výbušnin zřetelně a trvale označeny názvem výbušniny, označením výrobce, datem výroby nebo spotřební dobou s uvedením množství výbušniny v příslušných jednotkách. Požaduje-li to odběratel mohou být některé nebo všechny údaje šifrované nebo může být použito značek.

(3) Obaly musí být vyrobeny tak, aby při obvyklém namáhání při manipulaci, dopravě a skladování nedošlo k jejich samovolnému otevření ani poškození obsahu.

(4) Pro konstrukci, zkoušení, typové schvalování, značení obalů a přepravu výbušnin platí zvláštní předpisy.¹¹⁾

(5) Ustanovení odstavce 2 neplatí pro vnitropodnikovou dopravu, pro kterou musí organizace zpracovat provozní dokumentaci.

§ 19

Evidence výbušnin

(1) Evidencí výbušnin se rozumí

- vstupní evidence výbušnin a evidence v procesu její výroby nebo zpracování (evidence ve výrobních a provozních skladech těchto výrobků),
- evidence hotových výrobků (vstupní evidence skladová).

(2) Evidence výbušnin podle odstavce 1 písm. a) se vede na evidenčních kartách, v záznamních knihách,

¹⁰⁾ Zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

Vyhláška ministerstva vnitra ČSR č. 37/1986 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady o požární ochraně.

¹¹⁾ Např.: vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 68/1979 Sb., o silniční dopravě a vnitrostátním zasilatelství, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 122/1979 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě a vnitrostátním zasilatelství, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 133/1964 Sb., o silničním přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 64/1987 Sb., o Evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), vyhláška č. 134/1964 Sb., o přepravním řádu vodní dopravy, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 17/1966 Sb., o leteckém přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

případně na jiných záznamových médiích, a to odděleně od ostatní účetní evidence materiálů a rozpracovaných výrobků. Na tuto evidenci navazuje a společně s ní se vede evidence odpadových výbušnin jejíž zápisy musí být shodné se zápisy o zneškodňování a ničení výbušnin.

(3) Evidence hotových výrobků podle odstavce 1 písm. b) se vede v záznamných knihách, případně na jiných záznamových médiích. Zápisy o příjmu musí být v souladu s evidencí vedenou podle odstavce 2.

(4) Součástí evidence výbušnin jsou i doklady o příjmu a výdeji výbušnin a zápisy o jejich zneškodnění nebo zničení.

(5) Zápis v evidenčních záznamech musí být podepsán nebo označen tím, kdo jej vyhotovil.

(6) V evidenčních záznamech se nesmí údaje vymazávat ani přepisovat. Chybně zapsané hodnoty se musí přeškrtnout tak, aby zůstaly čitelné; správné hodnoty se zapíší do nového řádku.

(7) Organizace určí pracovníky oprávněné a odpovědné za kontrolu evidenčních záznamů.

(8) Zápisy v evidenčních záznamech se musí nejméně jednou za tři měsíce nebo po zapsání posledního zápisu součtově uzavřít, překontrolovat a porovnat se skutečným stavem.

(9) Záznamy o evidenci výbušnin musí být kdykoliv k dispozici kontrolním orgánům.

(10) Zjistí-li pracovník, že evidenční záznamy a doklady nejsou řádně vedeny nebo nesouhlasí se skutečným stavem je povinen to neprodleně oznámit organizaci, ve které se evidence vede.

(11) Pro vedení evidence výbušnin ve výbušninářských laboratořích, zkušebnách a střelnicích, platí zvláštní předpisy.

§ 20

Zneškodňování a ničení výbušnin

(1) Vadné výbušniny může ničit jen pyrotechnik.

(2) Zneškodňování zbytků výbušnin chemickou cestou (vyluhování, rozklad) včetně zneškodňování výbušnin v odpadních vodách mohou provádět jen k tomu kvalifikovaní a pověřeni pracovníci podle schválených technologických postupů.

(3) Pokud při práci s výbušninami vzniká využitelný kovový odpad, může být předán k dalšímu zpracování pouze po dokonalém zbavení výbušnin. To platí i pro likvidaci technologického zařízení a náradí.

(4) Zásady pro zneškodňování a ničení výbušnin jsou uvedeny v příloze č. 3 této vyhlášky.

ČÁST SEDMÁ

ZVLÁŠTNÍ A OHLAŠOVACÍ POVINNOST ORGANIZACE

§ 21

Zvláštní povinnosti organizace

(1) Organizace je povinna učinit včas potřebná preventivní a zajišťovací opatření a bezodkladně odstraňovat nebezpečné stavy, které by mohly ohrozit provoz organizace nebo veřejný zájem zejména bezpečnost života a zdraví lidí s ohledem na možný vznik požáru a výbuchu.

(2) Kromě povinností uložených zvláštním předpisem¹²⁾ je organizace povinna zjišťovat příčiny každého případu nežádoucího výbuchu nebo provozní nehody a vyvozovat z nich příslušné závěry.

(3) V objektech, ve kterých se konají práce s výbušninami musí být nepřetržitě, po celou pracovní dobu vykonáván dozor organizací. Pracovníci, kteří jsou určeni k výkonu tohoto dozoru (mistr, dílove-doucí apod.) mohou se v této době vzdálit z pracoviště podléhajícího jejich doзору jen tehdy, předají-li výkon dozoru určenému zástupci.

§ 22

Ohlašovací povinnost

(1) Organizace je povinna ohlásit zahájení výroby výbušnin, její přerušeni na dobu delší než 30 dnů nebo ukončení, nejméně 8 dní předem příslušnému obvodnímu báňskému úřadu.

(2) Ohlášení o zahájení nebo přerušeni výroby výbušnin obsahuje název a sídlo organizace s bližším označením místa výroby, účel a druh výroby, datum zahájení, plánovaného ukončení, popřípadě přerušeni výroby.

ČÁST OSMÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 23

Společná ustanovení

Organizace může vyrábět jen takové plastické trhaviny, které jsou značkové a pro účely detekce.

¹²⁾ Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 110/1975 Sb., o evidenci a registraci pracovních úrazů a o hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení, ve znění pozdějších předpisů.

§ 24

Přechodná ustanovení

(1) Organizace provádějící práce s výbušninami přezkoumají, zda opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu jsou v souladu s touto vyhláškou a uvedou je do souladu s ní do šesti měsíců od nabytí její účinnosti.

(2) Odborná způsobilost pracovníků pro práce s výbušninami získaná podle platných předpisů před nabytím účinnosti této vyhlášky se považuje za odbornou způsobilost podle této vyhlášky.

§ 25

Výjimky

(1) Od ustanovení této vyhlášky je možné se odchýlit na nezbytnou dobu v případech, kdy hrozí ne-

bezpečí z prodlení při záchraně lidí nebo při likvidaci závažné provozní nehody (havárie), pokud budou provedena nejnutnější bezpečnostní opatření.

(2) Kromě případů uvedených v odstavci 1 se může organizace od ustanovení této vyhlášky odchýlit se souhlasem Českého báňského úřadu a za podmínek jím stanovených na návrh odpovědného zástupce organizace doložený potřebnými náhradními opatřeními. Návrh se předkládá prostřednictvím obvodního báňského úřadu, a to jen v mimořádných případech a za předpokladu, že bude zajištěna bezpečnost práce a provozu.

§ 26

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Předseda:

Ing. Bartoš v. r.

Příloha č. 1

**PODMÍNKY PRO ZÍSKÁNÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI
PRO PRÁCE S VÝBUŠNINAMI**

Článek 1

**Požadavky na způsobilost pro práci
s výbušninami**

1. Pracovníci uvedení v § 3 vyhlášky musí absolvovat výuku v rozsahu nejméně 60 vyučovacích hodin podle učební osnovy „A“. Rozsah výuky určí organizace podle funkce a zařazení pracovníka.

2. Pracovníci uvedení v § 4 vyhlášky musí absolvovat výuku v rozsahu uvedeném v odstavci 1 tohoto článku a navíc musí absolvovat pyrotechnický kurs podle učební osnovy „C“.

3. Střelci a vedoucí střelb musí absolvovat výuku v rozsahu uvedeném v odstavci 1 tohoto článku a navíc musí absolvovat školení v rozsahu nejméně 80 vyučovacích hodin podle učební osnovy „B“. Toto se netýká pracovníků uvedených v odstavci 5.

4. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se netýká absolventů katedry teorie a technologie výbušnin Vysoké školy chemicko-technologické v Pardubicích a Vojenské akademie, fakulty strojní, katedry 202, v Brně.

5. Pracovníci, kteří řídí a provádějí jed noučelové zkoušky při použití impulsových raketových motorů musí být proškoleni podle učební osnovy „B“, avšak v rozsahu 40 vyučovacích hodin.

Článek 2

Výuka a zkoušky

1. Výuku pracovníků uvedených v článku 1 odst. 1, 3 a 5 zabezpečuje organizace, u které jsou pracovníci v pracovním nebo obdobném poměru.

2. Pokud organizace nevytvoří potřebné předpoklady (např. vyučovací prostory, nezajistí odborné lektory a učební pomůcky) musí si zajistit výuku u organizace, která má k tomu odborné předpoklady.

3. Výuku pracovníků uvedených v článku 1 odst. 2 zabezpečuje organizace pověřená Českým báňským úřadem.

4. Po skončení výuky podle odstavců 1 a 2 musí být posouzeny znalosti účastníků odbornou zkušební komisí sestavenou organizací, která výuku provedla. Komise je nejméně tříčlenná.

5. Pokud je výuka organizována podle odstavce 2 musí být členem odborné zkušební komise zástupce organizace, která pracovníka k výuce vyslala.

6. O průběhu zkoušky uchazeče podle odstavce 4 se vyhotoví zápis, který podepíší členové odborné zkušební komise. Zápis je podkladem pro vydání osvědčení, kterým pracovník prokazuje získanou odbornou způsobilost pro práci s výbušninami.

7. Zkouška se hodnotí stupněm prospěl nebo neprospěl. Pokud uchazeč při zkoušce neprospěl, může zkoušku opakovat nejdříve po 14 dnech po předchozí neúspěšné zkoušce.

8. Jestliže držitel osvědčení podle článku 1 odst. 3 a 5

- a) neprováděl střelecké a balistické zkoušky nebo tyto neřídil po dobu delší než 2 roky,
- b) chce získat oprávnění vedoucího střelce, musí být přezkoušen z teoretických a praktických znalostí odbornou zkušební komisí sestavenou organizací, která výuku těchto pracovníků provádí.

Článek 3

Učební osnovy

1. Učební osnova „A“

Poř. č.	Téma výuky
I	Výbušné látky (střeliviny, trhavin, třaskaviny, pyrotechnické směsi)
II	Výrobky obsahující výbušné látky (iniciátory, munice všeho druhu)
III	Technologie (se zaměřením na potřebu organizací a organizačních jednotek)
IV	Bezpečnostní předpisy se zaměřením na práci s výbušninami
V	Ničení výbušnin
VI	Nauka o střelbě
VII	Praktický zácvik pod odborným dohledem
VIII	Zásady první pomoci
Celkem hodin	
nejméně 60	

2. Učební osnova „B“

Poř. č.	Téma výuky
I	Úvod do kursu
II	Střelivo a muniční díly
III	Základní pojmy balistiky
IV	Zbraně a příslušenství
V	Hlavní druhy zkoušek
VI	Povinnosti vedoucího střelby a střelce
VII	Bezpečnost práce
VIII	Zásady první pomoci
IX	Praktické cvičení
Celkem hodin	
80	

3. Učební osnova „C“

Poř. č.	Téma výuky
I	Psychologická příprava
II	Bezpečnostní předpisy a normy, doplnění základních znalostí pro práci s výbušninami
III	Základní prostředky trhací techniky a pomůcky pyrotechnika. Rozněcovadla a náložky. Pyrotechnické kleště, roznětnice a ohmmetry

IV	Zápalnice a její použití. Zažehování a zkoušení, adjustace zápalnice – rozbuška.
V	Zkouška účinku rozbušky
VI	Ničení volných výbušnin pálením a výbuchem
VI	Ničení zbytku výbušnin ve výrobním zařízení
VII	Ničení zbytku výbušnin v místech nepřístupných pro mechanické a chemické čištění
VIII	Adjustace zápalnice – rozbuška – náložka. Přenos detonace. Sestava náložky
IX	Elektrický roznět. Praktická příprava a provádění elektrického roznětu včetně kontroly roznětného vedení, práce s ohmmetrem a roznětnicí. Postup při likvidaci selhávek a el. roznětu
X	Ničení iniciátorů a drobné munice, jednotlivě – hromadně
XI	Ničení velkorážových nábojů, jednotlivě – hromadně
XII	Ničení signální munice, jednotlivě – hromadně
XIII	Dělostřelecké střely a náboje. Ničení jednotlivě – hromadně
XIV	Ruční granáty. Ničení vadných a selhaných, práce pyrotechnika na házištích
XV	Zapalovače střel, zápalkové šrouby. Principy základních typů a jejich konstrukční zvláštnosti se zřetelem na bezpečnost při manipulaci. Ničení jednotlivě – hromadně
XVI	Raketové střely. Zásady ničení
XVII	Ničení ženijních min a leteckých pum
XVIII	Postup pyrotechnika při ničení munice neznámé nebo podezřelé
XIX	Doplňující přednášky
XX	Příprava k závěrečným zkouškám
Celkem hodin	
170	

Článek 4

Doškolení a přezkušování

1. Při zavádění nových výrobních programů a technologií a při zásadních změnách právních a technických předpisů organizace musí provést doškolení a přezkoušení pracovníků uvedených v článku 1 v rozsahu a náplni stanovené odpovědným zástupcem organizace. Doškolení pracovníků uvedených v článku 1 odst. 2 musí být zajišťováno u organizace určené podle článku 2 odst. 3.

2. Pokud pracovník přechází do organizace s jiným výrobním programem a má odbornou způsobilost podle článku 1, musí být přezkoušen, popřípadě doškolen v rozsahu stanoveném odpovědným zástupcem organizace.

Článek 5

Zkušební řád pro zkoušky pyrotechniků

1. Zkoušky uchazečů o oprávnění pyrotechnika se skládají z části písemné a ústní a z praktické zkoušky ničení výbušnin na trhací jámě.

2. Pokud uchazeč při zkoušce neprospěl může zkoušku opakovat nejdříve po šesti týdnech a nejpozději do jednoho roku po neúspěšné zkoušce. Opravnou zkoušku může uchazeč vykonat nejvíce dvakrát.

3. Pokud uchazeč neprospěl ani při druhé opravné zkoušce, nebo ji nevykonal ve lhůtě podle odstavce 2 může další zkoušku vykonat jen na základě nové přihlášky a výuky v kursu.

4. Výsledek všech částí zkoušky se hodnotí stupněm „prospěl“ nebo „neprospěl“. Pokud uchazeč neprospěl z praktické části zkoušky, nemůže pokračovat v písemné a ústní části zkoušky. Celkový výsledek

zkoušky se hodnotí stupněm „prospěl“ nebo „neprospěl“.

5. O výsledku zkoušky rozhodne předseda zkušební komise na návrh ostatních členů komise a ten oznámí uchazeči a případně ho poučí o možnosti a podmínkách opravné zkoušky.

6. O průběhu zkoušky uchazeče se vyhotoví zápis, který podepíše členové komise. V zápise se uvedou otázky, zvláště hodnocení praktické, písemné a ústní části zkoušky a celkový výsledek zkoušky. Zápis o úspěšně vykonané zkoušce je podkladem pro vydání oprávnění pyrotechnika.

7. Zkouška uchazeče o oprávnění pyrotechnika se koná před zkušební komisí určeného obvodního báňského úřadu, který jmenuje též jejího předsedu.

8. Oprávnění k výkonu funkce pyrotechnika vydá určený obvodní báňský úřad.

Příloha č. 2

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ, SCHVALOVÁNÍ A KONTROLU PROVOZNÍ DOKUMENTACE PRO PRÁCE S VÝBUŠNINAMI

Článek 1

Úvodní ustanovení

Pro práce s výbušninami musí být vypracována následující provozní dokumentace

- pro výrobu a zpracování výbušnin musí být vypracován technologický postup a pracovní instrukce,
- pro výrobu vzorků a prototypů v laboratořích a prototypových dílnách a pro náběh nových výrob musí být vypracována provozní směrnice.

Článek 2

Technologické postupy

Podle charakteru výroby se vypracovávají tyto technologické postupy

- technologický postup chemické výroby (reglement) včetně postupu pro zpracování chemických surovin,
- technologický postup pro plnění a sestavu výrobků obsahujících výbušninu (technologický postup pro laboraci),
- technologický postup pro přípravu a provádění laboračních a funkčních zkoušek sériově vyráběných výrobků ve zkušebnách a střelnicích a postupy pro ničení,
- technologický postup pro ničení a zneškodňování výbušnin.

Článek 3

Zásady pro vypracování technologických postupů

1. Technologický postup chemické výroby (reglement) musí obsahovat

- titulní list s uvedením názvu výrobku, se seznamem schválených změn, kdo jej vypracoval, kdo schválil, datum a podpisy schvalujících,
- charakteristiku hotového výrobku (název výrobku, vnější vzhled výrobku, složení, fyzikálně-chemické konstanty, seznam povinných zkoušek, číslo ČSN nebo podnikové normy /technických podmínek/), základní údaje o použití výrobku a jeho balení pro skladování a dopravu,
- seznam materiálů, surovin, polotovarů a pomocných látek potřebných pro výrobu s uvedením základních kvalitativních znaků,
- základní schéma technologického postupu výroby, které musí podávat představu o sledu výrobního procesu a pohybu materiálů. Obsahuje stručný charakterizující popis jednotlivých výrobních stupňů,
- popis jednotlivých stupňů výrobního procesu, charakterizující technologii a pracovní operace s uvedením norem technologického režimu výroby, obložení výbušninami pro jednotlivé objekty a pracoviště, normy technologického režimu a principy měření a regulace,

- f) přehled výrobního zařízení včetně pomůcek, nářadí a předepsaných osobních ochranných pomůcek,
- g) přehled norem technologického režimu uvedený buď ve formě tabulky (např. časový sled a trvání jednotlivých operací, násady, teploty, tlaky, dávky) nebo průběžně v popisu jednotlivých pracovních instrukcí (návodů) pro jednotlivé operace,
- h) spotřební kapacitní normy a normy obsluhy s uvedením spotřeby surovin, materiálů a energií,
- i) kontrolu výroby. Musí být popsán způsob kontroly výroby jednak měřicími přístroji, jednak zkušebními metodami včetně udání kvalitativních znaků, které mají být dodržovány při stanoveném technologickém režimu, případně jsou uvedeny odkazy na příslušné normy nebo technické podmínky,
- j) seznam pracovních instrukcí (návodů) a seznam schválených změn.

2. Technologický postup pro laboraci musí obsahovat

- a) titulní list s uvedením názvu výrobku, se seznamem schválených změn, názvu součástky, čísla výkresů součástky (celku), kdo jej vypracoval a kdo schválil, datum a podpisy schvalujících,
- b) seznam součástí potřebných pro laboraci s uvedením názvu součástky, čísla výkresu a počtu pro jeden výrobek,
- c) konkrétní bezpečnostní předpisy pro daný charakter práce a bezpečnostní normy pro výrobu za směnu, případně odkazy na operační ceníky a bezpečnostní normy, pokud jsou vydány samostatně,
- d) seznam surovin s uvedením norem nebo technických podmínek, kterým musí odpovídat,
- e) přehled potřebného nářadí a pomůcek pro uvedenou výrobu,
- f) základní směrnice pro meziobjektovou dopravu s udáním způsobu dopravy, odebíráním ze skladu, skladování v příručních skladech apod., pokud tyto údaje nejsou obsaženy v obecných podnikových směrnících pro práci s výbušninami,
- g) základní technologický náčrt (technologický projekt) rozmístění výrobních operací provedených v půdorysných schématech budov. Pro jednotlivé výrobní objekty musí být uváděny tyto charakteristiky:
 - povolené obložení výbušninami pro celý objekt,
 - maximální obložení jednotlivých místností výbušninami,
 - rozmístění jednotlivých operací technologického postupu s udáním čísla operací,
 - vyznačení technologického toku jednotlivých částí (materiálu, komponentů) finálního výrobku,
 - vyznačení pracovního toku,
 - druhy prostředí s nebezpečím výbuchu výbušnin, resp. plynů a par v jednotlivých místnostech,

- h) seznam pracovních instrukcí (návodů) pro jednotlivé dílčí operace a seznam schválených změn.

3. Technologický postup pro přípravu a provádění laboračních a funkčních zkoušek sériově vyráběných výrobků na zkušebnách a střelnicích a postup delaborace má shodný obsah s technologickým postupem pro laboraci.

4. Technologický postup pro ničení a zneškodňování musí obsahovat zejména

- a) rozhodnutí o způsobu ničení (chemicky, spalováním, výbuchem) včetně zákazu nepřijatelných způsobů ničení,
- b) druh používaného zařízení,
- c) způsob přípravy materiálu pro ničení,
- d) bezpečnostně technická omezení
 - nejvyšší hmotnost,
 - největší tloušťka a šířka vrstvy,
 - největší počet najednou ničených kusů,
- e) způsob iniciace nebo zážehu a k tomu potřebné prostředky,
- f) způsob ochrany prostoru pro ničení, signalizace a zamezení vstupu nepovolaných osob,
- g) opatření pro ochranu pracovníků a okolí,
- h) postup při odstraňování selhávky a při mimořádných událostech,
- i) zneškodňování munice delaborací je účelné provádět v těch případech, kdy lze získat využitelný kovový odpad nebo výbušniny a kdy lze zajistit bezpečnost a hospodárnost delaboračních prací, případně i tehdy, kdy částečná delaborace usnadní ničení větších množství muničních výrobků. Pro tento způsob likvidace musí být vypracovány delaborační technologické postupy.

Článek 4

Zásady pro vypracování pracovní instrukce (návodky)

Pracovní instrukce (návodka) musí obsahovat

- a) podrobný popis způsobu práce a obsluhy zařízení,
- b) maximální povolené množství výbušnin na pracovišti,
- c) seznam předepsaných osobních ochranných pomůcek,
- d) princip kontroly uvedené operace, kdo kontrolu provádí a jak často,
- e) seznam nářadí a pomůcek pro danou výrobní operaci,
- f) bezpečnostní výkonové normy a bezpečnostní hygienická opatření pro výrobní operaci, pokud nejsou vydány samostatně.

Článek 5

Zásady pro vypracování provozní směrnice

1. Provozní směrnice (návrh technologického po-

stupu) je prozatímní provozní dokumentací pro náběh nových výrob, výrobu ověřovacích sérií, ověřování změn technologických postupů a pro výrobu vzorků a prototypů v laboratořích a prototypových dílnách a musí obsahovat zejména popis předpokládaného průběhu technologie s vyznačením mezí, ve kterých budou jednotlivé parametry ověřovány.

2. Provozní směrnice se sestavuje podle stejných zásad, jako technologický postup s příslušným omezením rozsahu jednotlivých částí.

3. V případě, že provozní směrnice slouží pro ověřování změny technologického postupu, je zpracována pouze pro tu část technologického postupu, jehož se týká prováděná změna, přičemž navazuje na platný technologický postup.

4. Provozní směrnice musí být doplněna podrobnými bezpečnostními opatřeními a předpisy zejména při náběhu nových výrob.

Článek 6

Schvalování technologických postupů

1. Technologické postupy schvaluje odpovědný zástupce organizace na základě doporučení odborných útvarů, případně podnikové výbušninářské komise.

2. Pro zpracování a předkládání technologických postupů ke schválení musí být zpracován závazný postup.

Článek 7

Změny technologických postupů

1. Pro ověřování návrhů změny technologického postupu v provozních podmínkách musí být předem zpracována a schválena provozní směrnice nebo návrh na provedení změny. K tomuto návrhu provozní směrnice se vyjadřují odborné útvary, případně podniková

výbušninářská komise. Na základě ověřeného návrhu změny vystaví odpovědný zástupce organizace příkaz ke změně, který se promítne do příslušného technologického postupu.

2. V případě, že provedení změny technologického postupu má za následek změnu technické dokumentace, smí být změna technologického postupu zavedena do sériové výroby až po schválení změny technické dokumentace.

Článek 8

Kontrola technologických postupů

1. Odpovědný zástupce organizace musí zajistit pravidelnou a účinnou kontrolu dodržování schválených technologických postupů. O kontrolách musí být sepsán zápis. Zjištěné závady musí být odstraněny ve stanoveném termínu.

2. Dále je odpovědný zástupce organizace povinen zajišťovat prověrky technické úrovně a úplnosti technologických postupů tak, aby technologické postupy, které již neodpovídají zavedené technologii, byly přepracovány nejpozději do tří měsíců od provedení prověrky za předpokladu, že budou odpovědným zástupcem organizace stanovena taková náhradní opatření, která zajistí bezpečnost práce a provozu.

3. U nových výrob musí být kontrolováno dodržování návrhu technologického postupu a nejpozději do tří měsíců po ukončení náběhu výroby musí být přepracován a schválen technologický postup.

Článek 9

Provozní směrnice

Při schvalování, změnách a kontrole provozní směrnice se postupuje obdobně podle článků 6 až 8 této přílohy.

Příloha č. 3

ZÁSADY PRO ZNEŠKODŇOVÁNÍ A NIČENÍ VÝBUŠNIN

Článek 1

Základní ustanovení

1. Zneškodňovat a ničit výbušniny při pracích s výbušninami všemi dovolenými způsoby mohou jen pracovníci s oprávněním pyrotechnika.

2. Zneškodňovat zbytky výbušnin chemickou cestou (vyluhováním, rozkladem) včetně zneškodňování výbušnin v odpadních vodách mohou jen určení pracovníci s odbornou způsobilostí podle článku 1 odst. 1 přílohy č. 1 této vyhlášky, a to jen podle schválených technologických postupů.

3. K zajištění bezpečnosti práce a provozu musí být zničeny výbušniny, které nelze použít k předpokládanému účelu, odpadové výbušniny nevyhovující požadavkům přejímacích podmínek, výbušniny podrobené takovým zkouškám, po kterých nesmějí být dále použity, zbytky z výroby apod.

4. Dále je nutné pravidelně odstraňovat a zneškodňovat zbytky výbušnin na nářadí, strojích, zařízení a pomůckách používaných při výrobě a zpracování výbušnin a zneškodňovat a ničit nebezpečné výbušné odpady odloučené z odpadních vod při pracích s výbušninami.

5. Při ničení a zneškodňování výbušnin musí být dodrženy předpisy a požadavky týkající se ochrany životního prostředí.

6. V každé organizaci vyrábějící nebo zpracovávající výbušniny musí být pracovníci oprávnění k jejich ničení a zneškodňování. Jejich počet stanoví odpovědný zástupce organizace.

Článek 2

Místo k ničení výbušnin

1. K ničení výbušnin musí mít organizace zřízeno stálé místo, odpovídající požadavkům zvláštních předpisů,¹³⁾ a které musí být schváleno podle zvláštních předpisů.¹⁴⁾

2. Pro každý způsob ničení musí být vymezen manipulační prostor a bezpečnostní okruh a stanovena doba jejich vyklizení a uzavírání. Bezpečnostní okruh zahrnuje území ohrožené účinky ničení zejména rozletem materiálu, tlakovou vzdušnou vlnou a jedovatými plodiny.

Článek 3

Zásady bezpečnosti práce a provozu při ničení výbušnin

1. Různé druhy výbušnin musí být se zřetelem ke svým vlastnostem ničeny samostatně. Společně lze ničit jen ty druhy výbušnin, které již ve výrobě jsou ve směsích a jejich další roztržení by bylo neekonomické a nebezpečné.

2. Mísení několika druhů výbušnin určených k ničení je nepřijatelné. Toto platí též pro odpadky výbušnin a znečištěné výbušniny.

3. Výbušniny balené v pevných přepravních obalech určené ke zničení spalováním, musí být před zničením uvolněny z obalů. Obaly výbušnin nesmějí být násilně otevřeny. Pokud jsou výbušniny uloženy v zaletovaných plechových obalech, nesmějí být tyto obaly rozletovávány. Takové výbušniny se zásadně ničí v trhačích jáměch.

4. Při ničení neznámých nebo neoznačených výbušnin musí být nejprve provedeno ničení malého zkušebního vzorku. Podle výsledku této zkoušky pyrotechnik rozhodne o nejvhodnějším způsobu ničení příslušné výbušniny.

5. Vadné a odpadové výbušniny (smetky, díly vyražené při zkouškách, výměty apod.) musí být zásadně

odstraňovány denně z pracovišť. Pokud není jinak stanoveno, musí být denně ničeny. Pokud je povoleno výbušniny shromažďovat za účelem pozdějšího ničení, mohou být ukládány jen v objektu, místnosti nebo prostoru k tomuto účelu schváleném. V žádném případě nesmí být vadné a odpadové výbušniny ukládány ve skladech sloužících pro skladování kvalitních výrobků.

6. Pro každý druh výbušniny určené k ničení musí být používány vhodné manipulační obaly zaručující maximální bezpečnost při manipulaci, skladování a přepravě. Tyto obaly musí být zřetelně označeny a odlišeny od obalů používaných pro vyhovující výrobky. Druh a označení obalů určených pro shromažďování vadných výbušnin musí být uveden v technologických postupech.

7. Pro zvláště nebezpečné výbušniny, které se zřetelem k vysoké citlivosti nesmějí být přesypávány, je nutné používat vhodné manipulační obaly, krabice apod., v nichž jsou tyto výbušniny i ničeny. Pro přepravu na místo ničení se tyto krabice ukládají do pevných transportních obalů.

8. Zbytky výbušnin na různých předmětech např. na částech strojů a zařízení, na přístrojích, v nádobách, armaturách a potrubí, na stěnách, podlahách a částech stavební konstrukce provozoven musí být odborným způsobem zneškodňovány, přičemž o způsobu, době a místě zneškodňování rozhodne pyrotechnik po dohodě s určenými odbornými pracovníky, a to se zřetelem k vlastnostem zbytku výbušnin a k podmínkám bezpečnosti práce na daném pracovišti. V případě, že se jedná o pravidelné a opakované práce musí být tato činnost začleněna do technologických postupů.

9. Pokud je zařízení nebo jeho část, v provozech na výrobu a zpracování výbušnin, podrobováno pravidelnému čištění nebo je odesíláno k opravám, musí být zbaveno i drobných zbytků výbušnin ve všech svých částech tak, aby byly dodrženy podmínky bezpečnosti práce při opravách strojů a zařízení.

10. Část výrobního zařízení, iniciátory (zápalky, roznětky, rozbušky), munice a její díly odesílané k dalšímu zpracování jako kovový šrot musí být zbaveny zbytků výbušnin, což odesílající organizace potvrdí v průvodních dokladech.

11. Obalové materiály, dřevěná zařízení, nářadí, filtrační materiály, případně i hořlavé předměty, které byly ve styku s volnou výbušninou a mohou jí být znečištěny a které nelze dále používat, musí být po vyrazení z používání zničeny v ohni. Při spalování musí být ohniště spolehlivě zajištěno proti možnému rozhození

¹³⁾ ON 73 5721 Zřizování výroben, laboratoří a zkušeben výbušnin nebo výrobků obsahujících výbušniny.

¹⁴⁾ Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebním řádu.

zbytků a musí být zajištěna požární bezpečnost okolí. V blízkosti spalovacího místa musí být k dispozici hasební prostředky a potřebný počet pracovníků odborně a zdravotně způsobilých provést rychlý hasební zásah v případě vzniku požáru.

Článek 4

Zásady zajištění bezpečnosti při ničení výbušnin

1. Výbušniny nesmí být dopraveny na místo vlastního ničení dříve, než byl vyklizen manipulační prostor. V manipulačním prostoru a uvnitř bezpečnostního okruhu se po vyklizení mohou zdržovat jen osoby, které plní pracovní úkoly související s přípravou ničení a jeho provedením, a to jen se souhlasem nebo s vědomím pyrotechnika, který ničení provádí.

2. Pyrotechnik provádí osobně práce odborného charakteru, tj. přípravu a sestavení náloží, ukládání roznětné nálože a její adjustaci, přípravu a správnost zapojení roznětu a vlastní odpálení. Práce pomocného charakteru mohou vykonávat další k tomu určené pracovníci podle pokynů a pod dozorem pyrotechnika. Po zničení výbušnin po uplynutí čekací doby stanovené v technologickém postupu pyrotechnik prověří místo ničení, zatímco ostatní pracovníci zůstávají v úkrytu a vyčkávají jeho příkazů.

3. Přípravě výbušnin k ničení smí být přítomen jen nejnutnější počet osob. Při dokončování přípravy roznětu a před jeho zkoušením odešle pyrotechnik všechny osoby do úkrytu. Pro roznět náloží platí přiměřeně ustanovení zvláštních předpisů.¹⁵⁾

4. Bezpečnostní okruh musí být zajištěn hlídkami nebo jiným vhodným způsobem určeným organizací tak, aby bylo zabráněno vstupu nezúčastněných osob do ohroženého území.

5. Začátek i konec doby uzavření bezpečnostního okruhu se vyhláší výstražnými signály, které musí být dobře vnímatelné po celém obvodu bezpečnostního okruhu a druh signálu musí být volen tak, aby nedošlo k jeho záměně. Signál se vyhláší ve dvou stupních, přičemž první stupeň je příkazem k odchodu osob z ohroženého území a k odchodu hlídek na určená stanoviště; druhý stupeň se vyhláší po úplném vyklizení bezpečnostního okruhu zpravidla jednu minutu před roznětem. Každý člen hlídky odpovídá za uzávěru jemu přiděleného úseku bezpečnostního okruhu.

6. Pro případ, kdyby došlo k porušení uzávěry bezpečnostního okruhu nebo při jiných okolnostech

znemožňujících provedení ničení musí být stanoven nouzový signál odlišný od signálů výstražných.

7. Všechny druhy roznětných sítí musí být provedeny, umístovány a zabezpečovány tak, aby nedošlo k jejich poškození a porušení funkční spolehlivosti.

8. Veškeré práce spojené s přípravou roznětné soustavy řídí nebo provádí pyrotechnik, který po uzavření bezpečnostního okruhu zkontroluje zapojení a jako poslední odchází do úkrytu.

9. Ničení se ukončuje signálem, který se vyhláší po uplynutí čekací doby a po prohlídce místa ničení pyrotechnikem. Tento signál je znamením k uvolnění bezpečnostního okruhu. Příkazy k oznámení jednotlivých druhů výstražných signálů dává zásadně pyrotechnik odpovídající za správný a bezpečný průběh ničení.

10. Spalovací místo a jeho okolí musí být během spalování střeženo z bezpečného stanoviště až do úplného shoření výbušnin. Po shoření výbušnin musí být spalovací místo prohlédnuto pyrotechnikem, zuhelnatělé nebo nespálené zbytky shromážděny, podle potřeby smíseny s dřevěnými hoblinami nebo jiným hořlavým materiálem a spáleny. Nespalitelné zbytky musí být ze spalovacího místa odstraněny a uloženy na místě k tomu určeném (např. kontejnery). Po ukončení spalování musí být spalovací místo řádně vyčištěno. V blízkosti spalovacího místa musí být k dispozici hasební prostředky a potřebný počet pracovníků odborně a zdravotně způsobilých provést rychlý hasební zásah v případě vzniku požáru.

Článek 5

Evidence ničených a zneškodňovaných výbušnin

1. O ničení a zneškodňování výbušnin musí být pyrotechnikem vypracován zápis s těmito údaji

- datum ničení nebo zneškodňování,
- druh a množství výbušnin,
- spotřeba trhavin a rozněcovadel pro počín,
- důvod ničení nebo zneškodňování výbušnin (např. rozhodnutí, příkaz, protokol),
- způsob ničení a zneškodňování,
- mimořádné události a odchylky od běžného průběhu a očekávaného výsledku,
- jméno, datum a podpis pyrotechnika.

2. Zápisy podle odstavce 1 musí být určeným pracovníkem průběžně číslovány a uloženy na stanoveném místě.

¹⁵⁾ § 54 až 66 vyhlášky Českého báňského úřadu č. 72/1988 Sb., o výbušninách, ve znění vyhlášky Českého báňského úřadu č. 173/1992 Sb.